

הנפש קמה באמצע הלילה

אביבית משמרי

עריכה: דרור בורשטיין

צילום עטיפה: Kelly Knox, Stocksy

עיצוב עטיפה: סטודיו OneGroup

פברואר 2015

© כל הזכויות שמורות לאביבית משמרי ולבוקסילה מדיה בע"מ

www.booxilla.com

לפרטים: info@booxilla.com

מתי התחלת לכתוב

תמיד ידעתי שאלה המילים.
אני וזה – זה המילים.
אבל רק לאחרונה הבנתי, הסכמתי באמת
להתפלש, לגחון. לחפון עפרים-עפרים,
לזרות בעיני הקוראים. לנשק את אדמת הפעלים
ולברך: שהרחיקני מארץ החיים.

ארוחה לבנה. עשרים סיפורוני בערך

הנה אתה הופך אצלי לטקסט

הנה אתה הופך אצלי לטקסט. חשבתי שזה יימשך יותר.

הנה אתה כבר הופך אצלי לטקסט. חשבתי שזה יימשך מעט יותר. שבכל זאת תישאר.

גופך יהיה שק המילים שלי, כרוך בקצוות הנפש שלא חקרתי איתך. אמצא עצמי לשה את עיסת הזיכרונות, ליצור ממך דבר. נייר עם כתובת כיסופים. מה שלא הבנתי בזמנו אדע עכשיו לומר לך ולעצמי. זה יעזור כמו מים חמים לצמח מת. הנה אני מפסיקה למצוא אמת וממשיכה לחפש רמייה, כזב ויופי. ממשיכה לשרטט אותך בטיוטות שיכסו על לבטיי. והנה שוב, כמעט בלי להרגיש, אתה כבר מילותיי.

ארוחה לבנה

דיברנו על משאלותינו. "במשאלה שלי," הוא אמר, "אני מבשל לך ארוחה לבנה. ארוחת ערב: פסטה עם כרובית ברוטב שמנת ויין לבן, עם גלידת וניל לקינוח. את אוכלת, וכל זמן הארוחה אני יושב לידך, והיד שלי נחה על קרסולך."

לאזוק אותי, חשבת, זו משאלתך. אבל אהבתי אותו. ורציתי להמשיך לאהוב אותו. גיליתי התחלה מדאיגה של קמטים. לאיזה כיוון הם חוצים אותי, חורצים אותי – עדיין לא היה ניכר.

*

בסוף הלילה הראשון השכמתי ויצאתי, הלכתי הביתה בלי להשאיר פתק. הוא התקשר.

"לא רצית להיות שם," ניחש.

"אני מצטערת."

הייתי צמח מים נסער, מיטלטל, והוא הר מיוער שלא הלך לשום מקום. לקח עוד זמן-מה עד שהבנתי: אין שום אפשרות אחרת. התקשרתי: "אני נכנעת." הוא הבין: אני מוותרת. "כן, אה?" אמר, וקולו נפל בטלפון. למרות אכזבתו נפגש איתי באותו הערב. עצרנו וישבנו באוטו. לקח זמן להבין את אי-ההבנה. אמרתי: "אני נכנעת אליך פנימה, לא החוצה ממך. אני מסכימה." הוא נרעד. למרות ההערה ששורבטה באדום לאורך כל סיפורנו, המשכתי לקרוא בו עד סופו.

*

כשחזר מהטיסה שלו, פתחתי לו את הדלת בחופזה ורצתי, כי היה לי בדיוק משהו דחוף בחדר השני. הוא מיהר אחרי פנימה עם מזוודותיו. לבסוף ישבנו במטבח שלנו לשתות משהו חם. "איך היה בחוץ לארץ? מה עשית?" שאלתי.

"חשבת, מה בעצם מחזיק אותנו ביחד," אמר.

"גם אני."

פתק קטן

הוא כתב לי אז פתק קטן. כתב: "עצוב". כתב: "מקווה שגם את". כתב: "חושב על זה הרבה. אולי באמת ניפגש". אחרי זמן נפגשנו.

בית קפה המוני, לא קטן. בכוונה. חלף זמן והכול בארכיב העצב אשר בבית החזה. הכלב שלי זיהה אותו לפניי ורץ אליו. שמח, זוכר, מתרפק. הבטנו זה בזו אבל רק בחטף. שאלנו: טוב אז ככה, כן אז ככה, ומה שלומך. פירטנו ארוכות, עבודה, מלחמה, אהבה, ילדים ויגע. כל אחד בשדותיו שלו. התקלקל לי הרכב באותו הבוקר, והפלגתי בסיפור התקלה. סמארט קאר קטן שמעולם לא ראה. הוא הבטיח שבסוף פגישתנו יעזור להתניע, יביא את הכבלים שלו. המשכנו לשבת. רציתי שיבוא כבר סוף פגישתנו. שחרר אותי מזה. גרור אותי מפה. בוא אלי ככה. הבחן בי לעומק. ספר לי עוד. הראה לי איך כן אפשר. עטוף אותי. עשה בי באצבעותיך. כמו שהיה.

הוא סיפר על תאגיד בעלי הון שנאלץ לשרת. מה אכפת לו, זה רק כסף שלהם שזורם אליו. אני שאלתי שאלות כי זה מעניין. סיפר. אמר. דיברתי. שתק. בירר. ראיתי. ציינתי. הדגיש. התבדחתי. אף פעם אחת לא שאלתי, למה נתת לי ללכת בעצם, למה לא משכת בשרוול חולצתי. האם באמת היתה שם הזדמנות לא מנוצלת? מה לא הצלחתי לתפוש? והוא לא הקשה, למה המשכת לחשוב שנהיה ידידים? אני לא יכול להיות ידיד שלך. איך פערתי בי את הפצע הזה שמיהרתי לסגור.

הרכב שלי עמד שם ממול, מחכה. והכלב שלי התחיל לנדנד ברצועה, קורא לטיול. והאיש קם ואמר: טוב, איפה הכבלים. ופתח את מכסה הפגוש שלו, ושני כבלים ארוכים וכהים היו מצונפים שם, אחד זַעֲמָן ואחד תָּלוּם. הביט, פשפש, קרקש, ואז הזדקף וסגר את מכסה המנוע. "מוזר, איפה הם באמת. אני לא מוצא".

"זה בסדר", אמרתי ושמעתי את המילים יוצאות מפִּי. שוב את מסכינה עם זה, אמרתי לעצמי. שוב את מסכינה עם כל התנכרות. אבל הפעם זה כבר בסדר להסכין, כי מה הטעם, את כבר יודעת שאין כבל ואין איש. ואליו אמרתי: "אני במילא הולכת ברגל עכשיו, לטיול עם הכלב, פה, לכמה דקות." לא רמזתי שיצטרף אלי והוא לא הציע. הצעתי לשלם את החשבון ואת הטיפ ואת האבטחה, והוא סירב, ושילם. כבר ידע שאין כלב ואין אישה. קמנו. אמרנו: טוב, אז שלום. ושאלתי: "זה אתה שכתבת לי את כל הפתקים האלה"? והוא אמר: "לא. מישהו אחר."

הוא זיהה אותי ברחוב

הוא זיהה אותי ברחוב. לא כפי שמזהים אדם מפורסם, אלא כפי שמזהים את "זו שהייתה".
הרומן היפה ביותר מכיל את סופו. וברגע שהצטלבו מבטינו חייכתי: אה, זה אתה.

לא היה לנו כמעט דבר במשותף מלבד העיתוי. זה היה רגע שבו ניתן את סמוי, וכמו מאלינו
התרפקנו זה על זה. בלי לזכור שכמו שזה בא כך זה עתיד לחלוף. באוזני היתה רק לחישתו:
"אני מרגיש שאת רעבה למשהו".

נסעתי אז. הוא כמוכן קרא את פניי והביא אותי לקחתני בסמטאות בנויות, בחדרים
אחוריים, בפומבי ובמכוניות סגורות, במלונות ללילה ועל שפת הים, בטלפון וככה סתם. בתוך
כל חלל כזה התוודיתי: "אני רוצה רק אותך." הוא שאל: "את בטוחה?"

וחברה שפכה על כל זה מים קרים: "מה זה רעבה למשהו?". את בסך הכול מחפשת עניין".

החברות גררו אותי נכלמת אל החלון, תובעות לדעת: יש ירח או אין ירח? הבניין – עומד או
לא עומד? הוא התקשר או לא התקשר? יש ביניהן שהסתפקו בהנהון מיטיב: באמת נורא קשה,
אני זוכרת איך זה. ואת שונאת אותן על שהבינו מייד את חומרת המצב. ואת מרגישה בחמלה
שלהן כלפיך ואת רוצה לחבק אותן. את רוטנת: "טוב, אני אדבר איתו."

אז קבעתי איתו, לדבר. הוא אמר שיבוא, ואם לא יבוא – יתקשר. כל הזמן נכנסו ויצאו
אנשים, ופניו של כל אחד מהם היו גם פניו, אבל לא. חלקם בלי המשקפיים, וחלקם בלי צבע
העור וחלקם בלי הזיפים או בכובע מסתיר. ופתאום נחרדתי מאוד כי נכנס למקום איש זקן, בן
דמותו עשירים או שלושים שנה מהיום, והתיישב בשולחן הסמוך. לא רציתי שיזהה אותי. קמתי
ויצאתי משם.

מפת מוצאי הנהרות, נ.צ

נהרות הבכי. מעיינות הבכי. נפתחו אצלי וזה היה באלף שעבר, בארץ אירופית. לזמן קצר היה לי חבר בריטי, לבורנט במעבדת איידס, רך דיבור, מרופט לבוש וארוך שער. כזה היה, ואהב לשתות, והיה לו כתם לידה בהיר על הרקה, שצורתו מוזרה, והוא קרא לו "ארנב". חלק מהזמן לא הבנתי מה אמר, בגלל מבטאו. עורו היה צהבהב-קלף וקצת רפוי, אף על פי שהיה רזה מאוד, וכדי למצוא לי קסדה לאופנוע שלו הוא קנה עיתון מקומי והקיף מודעות יד שנייה בעיגולים לא מדויקים.

בוקר אחד היינו צריכים להגיע לפגישה עם חברים, ואני שכבתי לצדו ופקחתי עיניים.

ונפתחו מעיינות הבכי. נפתחו מוצאי הנהרות ואני בכיתי, היטלטלתי בעוצמה שמי הבין מאיפה באה, הרי יש לי חבר והוא פה, והכול בסדר. מה את בוכה, מה? אבל היטלטלתי בזרועותיו והוא חיבק אותי ושאל מה קרה, ובתוך זה עלתה בי ההבנה האיומה, שהוא לא מכיר אותי בכלל.

בשנות העשרים הצעירות מספיק לשטוף פנים במים קרים כמה פעמים, וכבר כמעט נעלמות העיניים הנפוחות, האדמומיות, הלחיים המלוכלכות. שטפתי וידעתי: אני בוכה כי זה לא זה. כי התפלק לי. כי זה לא יכול להיות אחרת. כי מה שקרה – חייב היה לקרות, וגם מה שקרה – חייב ויקרה. שטפתי ושטפתי והוא חיכה לי. הלכנו לחברים.

שובל בושם זר

לבסוף דווקא הוא זה שמת. היא התקשרה אלי אחרי מותו וניתקה. היא רצתה לכתוב לי: "תודה ולהתראות". היא שלחה מכתב, והבול נשא חותמת מיישוב קטן מאוד, יישובם. שובל בושם זר.

כשעדיין חי, ישב מול בייתי במכונית חונה. התקשר אלי וניתק. אסף אותי ביום חמסין לנסוע למדבר, וביום גשם לנסוע לים. באתי אליו פתוחה וגם סגורה, ברכיסות גסות, מצולקת כבר, והצטערתי על שלא הספיק לראות אותי תמימה יותר. אבל עדיין ראה משהו. המחמאות שנתן לי היו מקודדות. "את מוליכת-על". "את תהיי הכי יפה כשתהיי בת חמישים". "יש לך קמטים כל כך יפים סביב העיניים, אני יודע שלא אומרים דבר כזה לאישה". ועוד אמר: "אף אחד לא מתכוון באמת לפגוע".

בחלומי נשבר ענן, תינוק בכה ואני נכנסתי לתוך בית לחפש אותו. דאגתי, ונכנסתי אל הבית עוד ועוד, חלל עץ כהה ומבוגר היה שם, מסדרון לתוך חדר ואל תוך מטבח פתוח, ושם עמדו שניהם, היא, רושפת, הנידה אליי ראש: "כן, זו את." הוא לצדה וידיו משולבות. מתבונן בלהבות.

הנבואה הגשימה את עצמה ביום גשם. היא עמדה במטבח ספון העץ, צחקה לו, והוא הלך וקטן מולה בישיבה על הספה, מדחום בידו. "את רוצה לראות אותי מת, אמר מרות. "לא", אמרה, "זה אתה שהורג אותי. בגללך כמעט מתתי. זוכר?" הוא נשא את גופה על גבו כמו במנהג עתיק. "האם נישואין אינם מנהג עתיק?" שאל.

הברך הכואבת. ראומטיזם של געגוע

הבכי על הסתלקותו דומה יותר לקינה.

כל היופי והטוב שהיו בשנינו נפגשו והכירו זה את זה מן השנייה הראשונה. התקרבונו. הבטנו. היינו. פחדנו. נסחפנו יחד. הפסקנו לפחד. הוא דיבר על הכול. אני נפתחתי. כולל סוד. היה לי סוד. לא משהו מסעיר. אפרוח אפור, עלוב נוצה, שהונח בכיסי זמן רב מדי. הראיתי אותו רק לו.

הפסיק הפחד. ואז חזר. חרדה, מועקה ואין אונים: מה קורה פה. משהו משתנה. אולי רק נדמה כך? לא. משהו אובד. וכל הפערים האמתיים והמדומים שנתגלעו, במרחק בגיל ובשעות, בסדר היום ובהבדלי המשפחות. וחיי הקודמים והצל שבאו להטיל עליו. כל אלה גם יחד לא היו בהכרח מפריעים. אבל הפריעו, עובדה. ומשהו גדול מהם התחיל לחסום את לבו אלי. הוא קהה, התרחק, התמסס.

כל הסימנים הקודמים העידו שזה כבר לא מה שהיה אמור להיות, שהתפוז היפהפה הולך והופך ללימון מצומק. וכל ההתעקשות שלי להמשיך, אף על פי שקלטתי הכול ומעבר לזה. וכל התכוננים החד-צדדיים שלי: עכשיו, היום, אעזוב אותו, יכאב לו. שיתגעגע. אבל כוחי לא עמד לי להשליך את הפרי על קליפתו ותוכו. אני לא באמת מסוגלת לחתוך בחרב חדה, אני לא מסוגלת לסרב לעוד פיסת קרבה בנסיבות כאלה, כל עוד משהו אפשרי. בסוף זה בא ממנו: הוא לא יכול סתם. "איך אפשר איתך סתם. את לא בחורה של סתם. זה לא מגיע לך. כואב לי הלב."

וכל הפעמים שחשבתי, אולי יתקשר אליי מהדרך, לומר "אני בא". וכל הלילות ששכבתי, מכווננת אך ורק אליו, שהרי בעוד יום הוא יבוא. וכל הפנים שראיתי ברחוב, פנים לא שלו. הוא יקרא את הסיפור הזה ולא יאהב את הופעתו. אבל מכיוון ששום מילה שאכתוב או אשתוק לא ישיבו אותו, מה זה משנה. אמשיך לדבר. איתכם. ואכעס עליכם כי אתם פה, ורק אתם מקשיבים כעת.

אי אפשר להצטער על זה, הוא אומר, כי היה כל כך הרבה. גם אני לא מצטערת: נוכחתי בטוב וביופי. גדלתי, השתנית והתמלאתי, והכלתי והוכלתי, ניסיתי וכשלתי, אבל לעזאזל, ניסיתי. ועם זאת, הלב שנפתח הוא הלב שייסגר. הנוף שנכנס אל הלב בפריחת חורף ממלאת הוא הנוף שידהה לצבעי קיץ. הגשם המבורך ששטף את כולי ינוקז וייקווה לאגנים סדורים וסגורים, שלא אוכל לשתות מהם עוד. ואני אלך הלאה ואמשיך, ואפגוש את מי שאפגוש, שלא יהיה דומה לו כלל. בימי גשם יציק לי פתאום כאב ישן בברך. על מה שכמעט היה יכול להיות, נתן לי רמז וקפא משותק. ראומטיזם של הכמיהה הישנה.

וכל מילות החיבה והקרבה והלב הטוב שתמיד היה שם, גם בסוף של הסוף. לפני שהלך אמר
משהו על זה שהשפתיים שלי יבשות. ודאי שהן יבשות. אני צמאה כל כך.

תכול המטפחת

מאיש אחד נפרדתי פעם אחר פעם. פעם ביתר שאת ופעם בצבעים דוהים. פעם בתחנת רכבת ופעם במיטתי. פעם בטריקה ופעם בַּכְּרָקָה. נפרדתי שוב ושוב, גם כשכבר לא זכרתי את הייחוד שבו. גם כשבלכתי ברחוב כבר לא היו נפרשים יותר שלטי חוצות ענקיים ועליהם מראה פניו. נפרדתי שוב ושוב, רק להרגיש איך זה. נפרדתי עוד פעם, כדי לסגור את הכול באופן סופי ומוחלט. נפרדתי פעם אחרונה, כי כבר עבר מספיק זמן. ואז נהיה רגע שקט והבנתי, שאני בעצם נפרדת מחלקים מעצמי. עד שלא נשארו.

חפץ הדיבור

הלכתי לגן לקחת ילד, ופגשתי איש שבא לקחת ילד אחר, ודיברנו כמה דקות על סמך העובדה שהוא ואני היינו פעם ביחד המון זמן.

"מה קרה?" שאלתי, ורציתי לשאול: למה אתה שחוח כזה? "עברתי ניתוח", הוא אמר, פנה קלות לאחור והראה לי איפה שתולה הפלטינה שהכניסו לו בשכמות. התפוקק לו שם משהו והרופאים תיקנו אותו. הבטתי בגוף הדווי. כל תאיו התחלפו אלפי פעמים מאז, והוא הורדם נפתח הושתל ונסגר. ואילו בי כרגע יש אולי עשרה אחוז גלויים מהילדונת הנואשת שפעם היה משוגע אחריה. וכל זה לא היה עצוב או שמח אלא פשוט היה. ואז התחיל לדבר על תנין חָמֵר שהכנתי פעם במתנה לסבו. באמת הכנתי כזה? כן, מחומר אפור וגס, עם קשקשים משורטטים בדייקנות על פני כל הגב. הקרוקודיל עדיין מוצג במזנון בבית הסבים, הוא אמר. "הם מביטים בו כל יום. הם מאוד אהבו אותך, את יודעת."

התנין, חשבתי. חיה עם מעין שריון, המוני שיניים חדות, צבע גולמי ונחיריים פתוחות להריח טרף ודם. לא שהיא מתארת אותי בשום צורה ואופן. לו הייתי יושבת כעת במעגל של דינמיקה קבוצתית, מקבלת את חפץ הדיבור לידי ומתבקשת לומר איזו חיה אני, הייתי אומרת משהו אחר לגמרי, הרבה יותר רך.

שתי שלילות וצב

הוא קנה לי צב. צב מים ירוק קטן. קראתי לו ג'ורג'. במתנתו אמר: אני מכיר אותך. אני זוכר את הריחוק מרצון שבינינו. את אתי כי את אוהבת זוחלים קרירים ולא חיות פרווה. אבל הריחוק וקנה לי מחסום כפול: גם מים, גם עור טרוט. בתחילה אמר, כולו מרוגש: "אני רוצה... אני לא יודע מה אני רוצה!". שנה מאוחר יותר כבר היינו כמו שדה חרוש שנצברו בו תלמים לפה ולשם ונשארה בו רק פיסה קטנה לא חרושה. אפשר לנסות לחרוש גם אותה, אבל אז נשארים לכודים בפנים, לא מעזים לדרוך החוצה ולהשאיר עקבות רגליים על הפסים שכבר סומנו.

הצב החזיק מעמד מחצית מהזמן שלנו. את פיסת השדה הקטנה שנותרה לנו החלטנו להעביר לאותה דירה בשדרות בן גוריון. הוא זנח את אהבת הטבע שלו ואני את תוכניותי ללדת. מעט לאחר שסידרתי את חפצי בדירה המשותפת ג'ורג' הפך אפאתי, ואני, שהייתי מובטלת אז, סבבתי בין הווטרינרים בעיר, מחפשת מי מתמחה, מי יודע לרפא את עיצבונו של צב מים.

מוכרת ידענית בחנות החיות הגדולה ביהודה הלוי, לשם עליתי לרגל, אמרה שחסר לו חמצן ומכרה לי שסתום צינור ומשאבה. בבת אחת הפכו המים באקווריום לסערת ג'קוזי, והצב חסר החשק נלחם בבועות, מתרחק ומתקרב, לא מאמין בשלולית חייו הקטנה התהפכה כך. בחולון אמר לי רופא אחד: צב כזה, כשהוא רק קצת חולה, אני לוקח אלי הביתה, לשחות עם הדגים באקווריום הגדול. הוא רואה את החברים שלו והוא מתרפא. אבל צב במצב שלך, אפשר רק לתת לו למות.

הסרתי את משאבת הבועות. התקשרתי אליו: "ג'ורג' גוסס". הוא הציע שנקבור אותו בגינת הבית, וידעתי שהוא יודע שהוא פורט על מיתרי הדרמה שלי. חיכיתי לטקס הקבורה הזוה כמו שהוא חיכה לו. עמדנו שנינו מול הבור הקטן שחפרנו בכף. אני נשאתי הספד מאולתר. הוא אמר: "שלום לך, ג'ורג'." לימים, אחרי השבר והבכי, הוא עזב את הדירה ואני הכנסתי אליה בחורה בת גילי בלי תוכניות ללדת.

שנתיים אחר כך כבר הייתה לי דירה אחרת, עבודה קבועה, ולו – חברה קבועה. עברתי בשדרות שלנו עם ידיד. "פה קבור ג'ורג'", אמרתי לו, "בוא נחפור רגע, עכשיו בטח נשאר ממנו רק שריון." חישבתי בערך איפה, כן – פה. חפרנו בעיפרון ובזרד ובעוד דברים שמצאנו שם, אבל לא נוצר שום בור בעפר הקשה. מאחורינו עברה השותפה לשעבר, זיהתה אותי וקראה, "איזה יופי לראות אותך, אני צריכה לסדר איתך כמה חשבונות חשמל".

ואז הוא ראה אותי רוקדת

הוא נכנס לחדר הרוחש אנשים מיוזעים וראה אותי רוקדת. ומה בעצם היה רע בזה? אבל הדבר היה כאילו אמרתי לו: לך. חוגגת, משתוללת, מזמינה חיים. רוקדתי והוא לא. אף פעם לא רקד. תמיד היה מאלה שעומדים עם בקבוק בירה ביד ומביטים באחרים.

נפגשנו בעיר אחרת מזו שבה גרנו שנינו, שלושה רחובות זה מזה. מבוגר ממני, בבגדים שהחמיאו לגובהו, פנים רציניות. הוא היה מעורה היטב בתחומים שבהם ביקשתי להתערות. והוא היה יכול לדבר איתי עוד, ולשאול אותי עוד, ולא שבע מהתשובות, וכאשר גמרתי לדבר היה מתוודה בלי מילים על תחושות גופו, והיינו שוקעים שנינו בפעם האלף בערפל ההדדי הזה.

אבל לא בריקודים. היה עומד בצד עם הבקבוק הזה, ואני לידו, מהוססת. במסיבת פורים אחת התחפשתי לרימון – חולצה אדומה ומחרוזת ורודה. הוא חבש כובע, זו היתה דרכו האחת להתפרע. המוזיקה הקפיצה. וכמו תמיד איתו, אני מתחילה לנענע ומנסה לשלוט בכוח על התזווה. מתרחקת קצת, נזכרת וחוזרת אליו. לומר: אני פה.

כבר לא היינו יחד זמן-מה. אבל החברים עדיין משותפים ורבים. הקצב התחיל, שקעתי ונסחפתי, לא נזכרתי בכלום, בין אחרים שלא אכפת להם, ורקדתי כי אני לבד וכי אין שום סיבה לעגון. ואז הוא נכנס לחדר הרוחש אנשים מיוזעים. תנועות הגוף הוקטנו, התעדנו, באחת. עוצרת, עוצר. הוא מביט ואני יכולה לקרוא את החשש שלו: היא בכלל רוצה לדבר איתי?

”מה שלומך?”

”בסדר.”

”יופי.”

”כן. טוב. מה איתך?”

”בסדר גמור.”

”הפרעתי לך לרקוד –”

עדיין רציתי להושיט שתי ידיים קרוב אל גבולות נשמתו של האיש הנפרד הזה, להתוות עליהם ביד מתרשמת, ”כאן טוב”. אבל לא יכולתי, כי כל דבר שם היה עובר דרך הגוף, ושנינו כבר עברנו דרך הגוף, וכבר ידענו שלא נועדנו. והכאב פסק בהדרגה להיות כאב והפך לקריעה פשוטה.

מהאפלה הגיחה מישהי ושמה בקבוק בידו. אחד היה בידה. היא עמדה שם לצדו. הוא הביט נכחו, אל התקרה, אל התאורה.

המוזיקה התגברה עוד, ואני נזכרתי. לא לחשוב עכשיו. הלכתי לרקוד על הרחבה המוארת, חשופה, מתנשמת, כמו מול פנסי מכונית.

עצה לא טובה

שמו היה כשם הילד שהציק לי שנים. הכרתי אותו זמן קצר מאוד. וכשאחזו בי מעלה מטה קראתי בשם ההוא.

הוא היה נעים לנפילה כמו כר דשא רחב. רציתי את כל צמחיו. הוא היה מתקשר בבוקר לפני צחצוח השיניים ובערב אחרי טעימת התה: אני עדיין כאן.

אבל החרדה אכלה בי; מפלצת רבת קרניים. קיבלתי אז עצה לא טובה. העצה הייתה: תראי לו מה זה, כמו נקבה לזכר, כמו אישה לגבר, כמו ילדה קטנה לילד קטן. הם לא מבינים. הם כולם שוכחים אבל אומרים שזוכרים. או זוכרים הכול אבל מעמידים פני לא יודעים. זה רק ככה. רק ככה זה יעבוד.

צלצלו מצלתיים. אמרתי לו: "אני מצטערת, קיבלתי עצה לא טובה, לא אחזיק בך." והוא תמה: "הרי את משאירה את הלב שלך בחוץ, ככה את נמסה, את לא מפחדת, הא?" לא ידעתי מה לענות. שוב יוצא לי ככה, לבי פעור וכוונותיי חשופות. גרועה במשא ומתן. זו היתה השנייה שָׁבָה. זה היה הרגע שבתוכו. כבר ידעתי שלא יהלום בפניי כמו הילד ההוא, כבר ידעתי שלא יפזר את חפצי, שלא ילעג. הוא חיבק אותי.

תרמיל מלא חול

"את לא הטיפוס שלי," הוא אמר, "אבל בשביל מישהי שהיא לא הטיפוס שלי, את בהחלט הטיפוס שלי."

עמדנו בקניון רועש למדוד צעיפים. הוא מדד אחד ועוד אחד, ולבסוף ויתר: "אני קונה את כל החנות, או שום דבר."

כמו מי שמחזיק במחרוזת תפילה וממלמל את עשרות שמותיו של האל, כך שינן לי: הרחמים הם מידה מגונה. הם מנוונים את היכולת. הוא נהג לאכול מזון מקולקל למחצה, לצאת לסיבוב עם תרמיל מלא חול. "אני רוצה להכין את עצמי," הסביר בחומרה. אבל רוב הזמן היה בעצם נינוח כחתלתול.

אחרי שנים ראיתי אותו בפארק. ישבתי שם עם בני הקטן עליי. והוא היה בחברת אדם אחר או שניים. בבית החזה התהווה כדור מְלֵט. נפנפתי לו. הוא החווה "רק רגע". הוא לא ייגש הנה, חשבתי, אז מה. אני עם המשפחה שלי. וקצת אחרי כן אמרתי לעצמי, המשפחה שלי זה תינוק.

הוא הזמין אותי אליו לאַבְסִינָת

הוא גר במרחק בית אחד ממני, מעל חנות המכולת. "אתה לא מכאן, נכון?" שאל החנווני. "יש כך משהו זר." ובאמת היה בו מתמיד ריחוק זהיר. כשהזדקקתי לו אמר: "לכי הביתה." כשנתלה עליי אמרתי: לא רוצה עכשיו. רק פעם אחת, מולו, פתאום נפתח הלב לרגע וחייכתי: כל מה שקרה או יקרה, כן, אפשר.

הוא הזמין אותי אליו לאַבְסִינָת. שחינו זה מול זה בנוזל המורעל. מכל שיחה איתו יצאתי ונטיפים ירוקים על תנוכי אוזניי ועל צווארי. הוא רצה לשנות את כל מה שייגע בו; אני הסתפקתי בנחמה. יצאתי אז מתחת מוטת כנפיים רחבות, ולמודת הרגל רציתי עדיין ידיים מערסלות, מגע שינחש אותי.

הגשתי לו את עצמי, מוכנה לכרכול. חשבתי אז שהבחירה ההדדית די בה. אבל כשנגע בי לבסוף, פשט את ידיו ונפלתי נפילה רדודה, כשאני צנופה עדיין. לא התעוררתי משך זמן ארוך.

הייתה מישהי שהתחיל להתאהב בה. היה הדפס הרצפה התל-אביבי בזמן שאמר: "אני חושב שאני אלך עכשיו."

ביום שאחרי שיחתנו האחרונה הלכתי לסדר משהו בנמל התעופה. צעידות ארוכות על רצפת הטרמינל הדהדו את נטישתי. זמן רב אחרי כן לא דיברנו כלל. וכשדיברנו, לא דיברנו על זה.

אלבום הזהבים

"אתה יואל?" שאלתי בחור אחד. "לא", תלה בי עיניים צוחקות, "אבל הייתי רוצה להיות." "אחר כך ראיתי את יואל, שהגיע לפגישתנו העיוורת, ולא ראיתי. המשכתי להביט אל הבחור ההוא, שכבר נסוג ולבסוף יצא משם. "תרצי להיפגש שוב?" שאל יואל, "אני רואה שלא נתפס לך עליי, אז רק בתור ידידים."

שקט ודאגני. בכיתי על כתפו ברמייה. כי לא אליו בכיתי, אלא למי שכתפו לא היתה לידי. הוא מיהר להתרפק על הקרבה המתעתעת. על המנגנון של ריצוי ופיצוי. ובכל פעם הוצאתי מאלבום הזהבים שלי עטיפת סוכרייה אחרת ונתתי, להרגיע את הכמיהה.

עד שאי אפשר היה עוד. מאחורי דמותו ומאחורי דמותי התמשכה שורה ארוכה של דמויות אקורדיון. והמוני הדמויות חיקו כל מגע יד, כל מבט עין שלנו: זה מזויף, וגם זה, וגם זה. מחמאותיו, גופו הבלתי מתייחד, העיניים שתלה בי, הרצון שלי לרצות, הזלזול בכמיהתו. אולי תרשי בכל זאת, ביקש לקראת הסוף, מבטיח לך, מסור לך, בואי.

שתקתי. וככל ששתקתי, שמעתי. קלטתי את החישובים הקודחים – טעות, טעות... אם הייתי מציע לה לבוא מחר, אם הייתי מציע לה לבוא הערב, אם הייתי מציע שתחכה לי אחרי העבודה, שאאסוף אותה, הכול היה מסתדר.

ישבנו במכונית. משהו בער דווקא בידיעה שהוא זמין ואיני שלו. והוא רכן פתאום והפשיל את מפתח הגופייה שלי ובתנועת שאיבה אחת קלט קצה גוף לתוך פיו. קליגרף מיומן רשם תנועה גלית אחת, אלכסונית, שמשכה היה כמשך אותה שנייה.

מהי השתהות הזמן? השנייה שבה את קובעת לאן. השנייה שיש לך לברר מה צועק שם הקול בתוך שתיקתך. השנייה שיש לך כדי לדעת אם גופך נדרך, ובאיזה אופן.

הקליגרף הניח את המכחול. הדפתי את ראשו. זה לא מתאים. כן, את צודקת. ונסענו בפקק ארוך, שורה ארוכה של נהגים מקללים, כל הדרך בחזרה.

לא רוצה יותר לדבר אנגלית

"יותר מדי", אמר בשקט כשפשט את חולצתו וחשף בפניי את שיער הגב. אבל אני חיבקתי אותו: "בדיוק כמה שצריך".

דיברנו המון. במחיצתו הפלתי את עצמי אל המילים, כהרגלי, מתכננת איך אנסח כל דבר. במקום להתפלש, לנשום רטוב, לשרוט בבשר החיים, כפי שבאמת רציתי. ותמיד היה בשיחתנו משפט אחד יותר מדי, לבדוק: האם העולם ימשיך להסתובב אחרי שייאמר? כן, ודאי.

העולם הסתובב בעבורו כל הזמן. הוא היה קם בבוקר ברוח טובה, שורק במקלחת, מחבק את המכוננית. נוסע לסיורי עבודה בבלגיה, בצרפת. שוכב על השטיח כנער מתבגר, עם כתב עת של מדע פופולרי. פעם לקח אותי למסיבה באיזו נציגות זרה. ביקשו לבוא בלבוש לא רשמי, אבל לא ראינו את השורה הזו בהזמנה והגענו שנינו הדורים, בצהריים, לתוך קהל בג'ינס וסוודר. אישה ספרדייה התלוננה שם שאיש אינו מנסה לדבר איתה בשפת המקום. אני לא רוצה יותר לדבר אנגלית! פסקה. אני מתחילה בשפה שלהם, וכולם עונים לי באנגלית. הוא החליף איתי מבט אשם מעל קערת סלט: יש עוד אנשים שכל הזמן מדברים בלי שיובנו.

כי באמת לא הבנו. עם כל רצונו הטוב, היה תמיד כיווץ בשפתיו כשפנה אלי: אולי תלבשי צבע אחר. למה השחור הזה. ניסית פעם להחליף? לענוד? למדוד? ובכל פעם שחזר מנסיעותיו הביט בי בעיניים המתקנות הללו ואמר: "התגעגעתי אליך".

אבל אני בכלל לא התגעגעתי אליך, חשבתי יום אחד. למישהו אחר התגעגעתי. אני רואה אותו מולי כעת ממש וגופו גדול וסוחף, שופע אלי ומקבל. הפליאה הטובה ממלאה אותי ואותו, נמזגת אלי וממנו. ואתה עומד פה ומדבר.

שתי צלחות מרק

התנערת. גבר טוב מבט אחז בידי. היינו שני אנשים בחדר, המצמידים אוזנם לקיר ושומעים טיפות. משהו זולג שם. מהדהד אלי: הכול קורה כאן ועכשיו, ואת נוכחת. אבל אולי צריך לקרוא לשרברב?

קצב הדליפה התגבר. כיוון שהוא בא בחליפתו הבהירה, לא הפשיל שרוולים אלא פשט אותה לגמרי ונצמד בגופייה ובתחתונים אל הקיר, מתמזג בלבן.

ראו ממנו רק ידיים רגליים וראש ואני נזכרתי בחלומי, שם ישב לצדי צרוב שמש בסיטרואן אדומה. נסענו להחזיר כלי אוכל למי שנתן לנו אותם, כי לא היה לנו יותר מקום לאחסנם. עצרנו ליד בית החברים והוא הרים ארגז של צלחות מרק. כמעט לא אכלנו בהן. המרקים היו פשוטים ותפלים. אבל ישבנו לכל ארוחה בכמיהה, בסיפוק, בחסד. את מבינה שנאכל יחד עוד המון פעמים, הוא הרגיע, אבל באותן שתי צלחות. תמיד יהיו לכלוכים בקצוות. וכאן התנערת.

בזמן שאצבעותיו הקישו על הקיר קצת פה, קצת שם, לשמוע איפה חלול, סיפרתי לו על החלום.

"זה נכון, תמיד יהיו לכלוכים בקצוות," אמר ועיניו הרצינו. "כל מבט שלי כך עובר ברשתית על דמויותיהן של מאה הנשים הקודמות. אבל הן דוהות עכשיו, ואת מתגברת."

מחק ומחברת

"לא אתן לו יותר לשלוט בחיי, אמרה. היא הגיעה לארץ לנוח ולחשוב, ועכשיו ישבה אצלי בדירת השותפות המתקלפת. בבוקר שתתה תה, כנהוג במקומותיה, וישבה שעה ארוכה. לא תמיד הצליחה לצאת מהבית, מקפלת בגדים לכאן ולשם על הרצפה התל-אביבית, משחזרת באוזניי: "היינו יחד רק לכמה שעות ויום, כמו חיים שלמים, פגישה שנקטעה, אשתו קינאה ובעלי קינא, נשארנו עם מתנותינו ולא הצלחנו לתת." ואז התעוותו פניה, "אני רוצה רק לדעת שנרשמתי אצלו כמו שהוא נרשם אצלי."

כשכבר יצאה מהבית נעדרה עד הלילה וחזרה ברגליים דואבות, שקית קטנה בידה: "נכנסתי למרכז הקניות שלכם פה. קניתי עט. קניתי מחק." גם מחברת קנתה, ועוד, כל יום שקית קטנה אחרת. בעלה תמיד היה שם, בן לוויה אפור. אבל חייה נחצו – לפני ואחרי האיש ההוא, שבו לא הורשתה לפגוש מאז.

"אני מתעוררת איתו בבוקר והוא מלווה אותי ברחוב," אמרה, "נכנס לחלומותיי; ואני קמה רועדת. זמן קצר כל-כך היה איתי. איך אפעל לפי מתכון החיים המעורפל שהשאיר לי?". ישבנו במטבח המשותף, בוקר לפני נסיעתה חזרה. היא לקחה ביסקוויט והכניסה לפיה. היא לקחה נחישות מהערימה שבצלוחית הזכוכית ונעצה בלסת. שתינו שמענו את גריסת החוסר. בום, בהיעדרות. בום, בהיעדרות.

אני אעזוב את הגבר הזה. אעזוב אותו מהר, חזק וחותר, שלא יעזוב אותי הוא קודם. שיכאב לו יותר ממה שיכאב לי. אעשה לו חור בלב, אבל כזה גדול, שלא יראה את שלי מבעד לכאבו. נפרדתי ממנו כבר פעם, בסוד. אתה זרקת אותי, אני זרקתי אותך להקדים רפואה למכה. להסוות את הפצע. ודווקא במקום שנדמה שיעלה ארוכה. האומנם היה שם מפגש נשמות? כן, היה. האומנם היו גם רצון ושמחה והתעלות פתאומית? כן, היו, ונוסו, ועברו. עברו לזמן-מה, קסם אבל לא אשליה. כל זה מתמסמס ונשטף מבין אצבעותיי, ממני והלאה: תם הזמן. בסוף זה לא הוא. אל תדאגי, תחזיר את זה שוב, בפעם אחרת, אבל לא איתו. ואני עניתי לקולי שלי: איך אפשר לא לדאוג. ובמה תעזור הדאגה כשכבר החלה ההתרחקות; שני האיים הצפים מפליגים זה מזה. ומה זה כבר משנה אם אחזור אל חיי והוא אל חיי וניזכר מדי פעם. האומנם אין סיכוי עוד? לא, אני לא אסכים להכיל את היופי והטוב הזה עוד, והוא לא יסכים עוד לחפון ולהגן על הרוך. אז לך, לך לאן שתלך. כי אם אתה לא איתי באמת, אז לא תהיה פה בכלל. ואם אתה איתי רק בחצי לב, אז לא תהיה. כי אני רוצה בלב שלם, שלם ומלא, עוטף, סגור כהלכה על חוליית הלב שלי. גם כשזה מציק וצובט, יצבוט לנו יחד. ואם תלך, אני אהיה בסדר. כי אמצא לי אחר, שיהיה שם בכל כולו ומאודו, וירשה לי להיות שם בכל כולי ומאודי. אז נלך. נלך. נלך, ועיניי עיוורות ושטופות ורואות רק קושי. אלך לבד, אתקל, אמצע, אמשיך. אתקל באחר. תיתקל באחרת. הפסקת אותי. הפסקת עליך. אל תכניס לחיי את הממשות של חום אמון ואהבה, של הרגישות שהייתה, כן הייתה, בשעות הקצרות שלנו. שמש לי רק תזכורת דוהה לאושר, שפעם אחרת, בתחנת רכבת אחרת, עוד אחבק. כי אני מרגישה ואתה מרגיש שאתה כבר לא מרגיש ואני כבר מרגישה בקצות העצבים: זה תיכף ייגמר. אז אני אעזוב אותך, אלך, ואתה תצטער. תצטער שנכנסת אלי, לחיי, ועמדת על דרכי ואמרת: קבלי אותי. וכמו שקיבלתי אותך בכיוון אחד, בעיניים חצי עצומות ומלוא זרועותיי, כך תיקח את עצמך ממני בכיוון ההפוך, ואוותר חשופה ופרושה. ולכן אעזוב אותך עכשיו ומייד. ולא אשים לב לתחנוניך. בוא אלי, אהובי.

שיחה מכתב מגע מבט לטיפה

במילים אני יכולה לעשות הכול, ועושה. הנה אני שולחת את יקירי למחוזותיו הישנים בהינד אות אחת, ובו בעת אוזקת את עצמי אליו בחבלים עדינים, בשלוש פסקאות ארוכות. אני מביטה בעיניו אבל פניו סבות לאחור.

המילים יוצרות מה שלא היה קיים קודם, ואולי עדיף היה שלא ייאמר. אני מנפחת ספינת אוויר יפהפייה, הנה היא מתרוממת, תראה! בעצם רק רציתי להגדיר גל הדף אוויר שקם בינינו. ועכשיו זו ספינה, שאת קוויה תיארתי בעל כורחי לפי השרטוט שלך, והיא בינינו והיא עצומה.

אני מנסחת מכתב בקשה ומייחלת שיהיה לְמכתב של פגישה-מחדש. אני מעלה באוב משפט חמים מהודעת דואר ישנה. מנסחת, מתנסחת, שייצא ברור, שיהיה זכור, שיהיה לא-קליט, כדי שייקרא בשנית. שיהיה הייך יפני, או שיהיה אידיליה של טשרניחובסקי. שיאתגר, שיהיה מובן מאליו. שיעבור כמו חץ, שייזל כמו מים. דרכך. תן לי עוד תואר אחד ועוד פועל אחד להמחיש כמה רציתי כך. או עדיף: קח ממני את יכולת התיאור והפשט אותי, אילמת, עד אליך ועוד יותר קרוב. מה כבר יש פה לומר. אותיות ריקות בלי דמעות. אתה אינך פה עכשיו.

הלוואי שלא הייתי צריכה לנסח מכתב בקשה, לא מכתב פגישה-מחדש, לא מכתב אהבה. רק לגעת, להביט, להתקרב. הלוואי שהייתי יכולה להסביר הכול בהעברת אצבעות הולכות תו-תו על עורף, להדגיש רעיון בהנחת ראש עליך, שהמחשבות יעברו מלחיי אל כתפך כמו קשת צבעים נשפכת. הלוואי שהייתי עומדת מולך פתוחה וחשופה בזרועות מושטות ועיניים פקוחות, ובשפתיים חתומות, ולא הייתי צריכה לומר שום דבר. הלוואי שהיתה נשארתי בחיי המתקוות הגדולה, גם בלי לנסח אותה במילים האיומות: אני אוהבת אותך.

היום נערים על הכאב שלנו

יום ריבה

היום עמד בסימן ריבת תאנים. היה לי עצוב. התאנים לא היו טריות. רגע לפני מותן. היופי הרך והחשוף של הפרי לא עזר לו ביום הזה. לא יצלח לאכילה ישירה. נכנס לסיר עם סוכר ומסמרי ציפורן, שיתנו לו ארומה של פציעה. ומעט מיץ לימון, כי איך אפשר לחיות במתוק מדי?

הריבה משמרת את הטעם ולפעמים אפילו את המרקם. אבל הפרי נמוג. הלימון אחראי שלא נהיה לאחד עם הריבה שלנו, שלא תלכוד אותנו לגמרי בסמיכותה הדביקה. המתכון מדויק ופוגע.

עמדתי וערבבתי. הסרתי קצף מיותר. הנמכתי אש. שתבעבע. בדקתי סמיכות ("כשיהלומים ניגרים מן הכף זה מוכן", אמר לי מישהו שפעם שימח והעציב אותי מאוד). וכל הזמן רציתי את התאנים האלה ככה, ישר מהעץ, בלי לתת להן שמות. אבל עברו כך וכך ימים ולילות ולא ידעתי מה לעשות, וזה היה המצב.

הסכם

כאן, עם הפרדנו, מנוי וגמור וכתוב וחתום ועשוי להתהפך בכל רגע, מוסכם בין הצדדים כדלהלן:

כי אזכור לך את רגעינו הראשונים, את הסקרנות, התעוזה והפגנת התשוקה הזוהירה, גם כשאלה כבר לא יתקיימו; ואילו אתה תזכור לי את הרכות שנבעה איתך ביתר שאת ואת החום ששמרתי בעבורך ולא הגיע ליעדו;

כי תשמור לעצמך תמיד את האפשרות הקלושה, כתרמוס בלילה קר, גם כשכבר תהיה נשוי ואב לשניים; גם כשכבר לא נדבר ו/או נגור באותה עיר ולא נתהה איפה אני/אתה גר/ה;

כי אמשיך להעלות את מראה פניך ואת היותך כשאני לבדי; וכשאני בדרך לפגישה עם מי שאני ממש מחבבת; וכשאני כבר לא זוכרת כלל איך נראית אז, מלבד זווית מפה או משם;

כי יישכח הדדית הנופש המשותף, שבו סובבנו בוקר וערב ובוקר ולא מצאנו לאן ללכת יחדיו;

כי נודה בכך שכבר אחרי זמן x מרגע התאחדותנו ציינו לעצמנו בלחש מר, פתק מוצמד בסיכה על הלב, שעל מידת הרעב הזו, באותו הרגע, לא נוכל לענות;

כי נזכור שיכולתי להיות מישהי אחרת ויכולת להיות מישהו אחר; אבל לא הייתי מישהי אחרת ואתה לא היית מישהו אחר;

כי כל דבר שנקרא פעם "אנחנו" או "שלנו" הולך ומתרחק יום ביומו אל שכבת אוויר גבוהה יותר וקלושה יותר;

כי נקבל בזהירות כל מילת חסד ונועם אחרונה שתוענק, ונישא אותן ככלי זכוכית אל מדף גבוה ששמרנו להן בבלי דעת, חרדים פן לא יגיעו ליעדן;

כי כל סעיף בהסכם חד צדדי זה נתון בכל עת לביטול, שינוי או דיחוי על דעת צד אחד וללא פיצוי;

כי סעיפי ההסכם, כולם או חלקם, יוכחשו אם ייקראו בקול באוזניי או באוזניך;

כי רק לילות חדשים עם אחרת ו/או לחלופין חום זרועותיו של אחר יפיגו, ימעיטו או ימסמסו את מראית ההסכם הזה על כל גווניו וזהרוריו. וכי הקלידוסקופ ילך ויפחית צבעים, ילך ויאבד צדדים, עד שלבסוף יסתכם כולו במשפט אחד;

כי כל החובות סולקו והלבבות התחזקו והאכזבות התנקו, ועדיין שנינו חתומים בזה;

לרגל שיפוצים

עוד מעט אקח לי קש וגבבה, מלוא חופניים סגסוגת זהובה; גבס שעווה ומלט, מטלית שכולה תכלת; סוס פרש וצריח, קליפה של אבטיח; אסתום חור קטן שנבע בלב; וזמן ארוך סתם כך אשב.

אז אקח מפתח שוודי משוכלל במיוחד ואפתח קשר בבטן שהפריע בצד אחד. ואקח מניפה, אנופף שתיים-שלוש; לפזר את כל הערפל שבראש. גם שני אטבים אחבר אל הלסת; לצייר לי מבע של קבלה מפויסת. באמצע הסלון ארגז כלים אציב; ואשלוף כל מה שנחוץ במסגרת התקציב. מערוך לפרישה-לרווחה של הידיים; סקוטש דו-צדדי לסגירת העפעפיים; שופין להקהות שיניים; ספקולום לפתוח רגליים. קרש גיהוץ לתסביכים וצרות; מדחום מדויק להפשיר את הריאות. ולבסוף אשטוף את הנשמה בצינור גינה; על לוח הלב אסיר אבק מתמונה, ואז אעמוד בחוצות חשופה ופגיעה וזמינה, ואתלה עליי שלט: מתוקנת, מוכנה!

באותו כיסא, אחר כך בכיסא ממול

כמובן, אני חוזרת לאותו מקום כל הזמן. זה מרגיע את החתך. יושבת באותו כיסא, אחר כך בכיסא ממול. ליד החלון, ואז הרחק ממנו. וחוזרת בדיוק לאותה תנוחה. זה משפשף את החבורה המוכרת. משכיח את הגירוד. מרגיע את העקצוץ. משכך את המהלומות – אחת ועוד אחת ועוד אחת, שלוש היו כאלה, מאירות על רקע שחור. שלושה עלבונות אחד אחרי השני שטפטפו על ראשי כשעווה רותחת, נכנסו הישר למוחי וקדחו בו: את לא, את לא ראויה, לעולם לא תהיי ראויה. סגרתי את תיבת הראש על זה והצריכות נותרו בפנים, באותה טמפרטורה, למשך חודשים ושנים. ציירתי אותן, חלמתי אותן, תיארתי אותן, מחקתי אותן, מצאתי אותן מחדש, העברתי את הזמן במחיצתן. מכל זה לא נותר דבר.

היום נערים על הכאב שלנו

היום נערים על הכאב שלנו. לא נעבור איתו במסלול המקובל. מוכס עצבני אבל רהוט ידרוש מאתנו למלא סעיפים בספר: האם בכיתם? האם זעקתם? האם התחננתם אל נפשכם לא להזדקק יותר לאיש? האם זו חתימת ידכם? האם זו חתימת צערכם?

לא נכעס על הפקיד. נכיר לו תודה, כמו לזריקת הרדמה, מאוסה אבל נושאת עמה קהות. קהות זה טוב. הזעקה פרושה כעת על כל הגוף, ובשום מקום מסוים. עוד מעט תתחדד למדקרות.

כרגע רק נושיט בשקט את הדוחות המפורטים שהבאנו אתנו. כבר סידרנו מראש, החתמנו ושכפלנו מבעוד מועד. כי ידענו שיבוא. אבל בינתיים, בינתיים, עקפנו את הכאב. יצאנו מבית הנתיבות אל הארץ שאחריו.

ויש לנו עכשיו מהלך חיים שלם, זה מול זה, לחיות בו, לחיות אותו, כי החיים חשובים יותר מן הצערים, כשם שהם חשובים יותר מן האושר. תסיסת דבורים צהובה בפריחה משתוללת, אור שמש מסנוור, לאף אחד לא אכפת, אדם יושב בחדר לבד, חגב על כף יד, והאושר בועט בו כמו שהעצב לופת אותו.

לא תצמצמי

לא תצמצמי. לא תצמצמי עצמך. לא תבקשי הגדרות ותובנות שלא באו ממך. אל תחדלי לחפש, מתחת, מעל ובצד, מילים חדשות שיתארו בדיוק את שלך. ורק אותו. אל תעני דבר לשואלים במצח מודאג. אל תעני למעירים מזווית הפה. אל תנהלי שיחות דמיוניות עם אנשים שלא יקשיבו ממש. אל תספרי לעצמך סיפור ששכחת את לקחו. אל תעמיסי פירושי פרשנויות. אל תבדקי מה קורה אצל אחרים. אל תביטי בכל רגע מה קורה אצלך. אל תשפכי דלי מים קרים על ראשך. אל תעשי טובות.

נהרי בלי תכלית. התחילי. פתחי שיבר בכיוון אחד, באחד הכיוונים, לא משנה איזה. הציפי. חייכי, למה לא. התעצבי, כי ככה. צרי, כי אפשר. השמידי, כי תקוע. הרעידי, כי דומם. פתחי, כי התחלת לכווץ שוב. לבשי את מלוא השריון שלך רגע, רק להרגיש אותו, ופשטי אותו מיד, הן אפשר גם בלי. עמדי בלי מגן, בלי סיפורי אולי ואבל, הניחי ידך על קנה האקדח שמולך. נשפי על קצהו, כי יתפוגג מיד. זכרי שהכול בראש שלך. ועם זאת קיים, כי ידעת זאת. זכרי שרגשות מתערבבים, שחושים מכזיבים, שאמירות מכשפות ושרק מעשים מדברים. האמיני לעצמך.

לא יקרה דבר בינינו

אני רוצה שישתרגו פרחים סביב השעות הספורות שלנו. אתה מבין ?

וזהו, ורק פרחים, כי לא יקרה דבר בינינו. לא ניתן זה לזה פירורים ונקנח בשיירים. לא נישאר ביד קפוצה וחרוכה. ועוד ועוד מטפורות כאלה, שבאף אחת מהן אתה לא גוהן אלי בתקווה הזו, ואני לא מצפה.

רק ראה אותי

הער אותי משנת הצהריים. אתה לא צריך לצפות בי ישנה, רק ראה אותי בקומי. קרב אלי. תן לי כל מה שהוא לא אני. מזהירה את עצמי כמו פקח עירוני: להיפתח ככה למי שבא מבחוץ לך ולעולם לא תכירי באמת, להיפתח ככה בכל זאת, זה מיותר וגם חיוני, נפלא וגם מגוחך. תני לחיה הרעבה הזו לנוח רגע.

אז הנח לי כך. הזכר לי את גשר המיתרים בינינו, שגם אם נחצה אותו אלף פעם לא יאוחה. אחזור למרכז שלי כמו נווט: היינו פה ושם וכאן ועכשיו למה לא נשב קצת על איזה סלע. קרצף את עורי באבן ספוגית, בידיעה: אני לא את ואת לא אני.

אבל הישאר איתי בכל זאת כמה דקות. נצפה על הנוף ביחד, בעיניים מצומצמות מחמת הבוהק, ננסה לתאר אותו זה לזו, נשתוק.

מאריכה

חמש עשרה שנה שהשיער שלי קצר-קצוץ עד מדוכא. אני מאריכה אותו עכשיו, ולמה לא. המון זמן הוא חיכה. על פי התוכנית אגדל לי אותו לחבלים נופלים, מחלפות יבשות. צמה סמיכה. אשזור שזירים. ואחכה המון, שהקש הזה ייפול כבד ויתארך. את הקש הזה, את הקרזול הזה. ואז לקראת גיל ארבעים וארבע יהיה סוף-סוף מטען מרהיב שיורד אל מעבר לכתפיי. שיכביד על קרקפתי. ענן שייגלה לאהובי. אני רוצה לחפוף אותו ולנגב, שאצטרך מגבת ארוכה מאוד. שאצטרך קילו מרכז. מסרק נוצה. עלי דפנה. כמו ונוס קצף הגלים אבל עם קרם. אני רוצה לכרוך אותו סביב גוף: מעיל הזמן שלי. אני היא זו עם השיער. אני אכן היא. ואני היא זו שהיא. כל כך נעים להיות, כמעט, אף על פי שאף פעם אי אפשר לגמרי.

צינורית דקה ובה המחשבה

ונגיד שאתן לעוד חלק של עצמי להתפרץ החוצה, לידך. ולצד צינור הרגש הרחב, הפעור, תעבור בי צינורית דקה ובה המחשבה: רק אל תיבהל בבקשה.

האם תיסוג, תקפא, או תפנה לחבק אותי גם אם לא תבין? האם תבחין שזו עדיין אני? צריך לסגור את הקצוות של הפייה הפעורה. להחליק על הרעידות, שתתרפה בחזרה. להמתין לתום ההימתחות הפנימית שלה. לדבר אליה.

האם תאהב אותי גדולה, ברורה, גם אם מפרכסת? או תעדיף לשמור אותי מטושטשת. אני שואלת דווקא כי אין ברירה.

קח אותי לשישקו

קח אותי לשישקו, שב איתי עין בעין מול צלחת פלפלים אדומים. לוש אותי לתוך חלה טרייה ותן לשנינו להיספג ברוטב. ספר לי על אימא, על דודה, על סבתא שלך, על הקנאה המשפחתית ועל אליפויות של קיצוץ חצילים. הכנס אותי לסמטת רובע בולגרי עם תמונות המלך בוריס השלישי על כל הקירות. בוא איתי, נצפה בחיינו מתוך קהל של כיסאות מרובבים ושולחנות לא מנוגבים ונעיר הערות. שב איתי בשישקו והנח את ראשך בחיקי, על בטן מלאה במצע העבר הסמיך. השפע המבושל ייקווה בשנינו, כמו אלכוהול מקומי, שנקרש בכלי הדם ויושב ממתין לנסים.

וקח אותי משישקו. עלה איתי למכונת אחר כך, ובוא נפשיל את כיסוי הזכוכית מעל חיינו ונשב חשופים. השנים לא לימדו אותנו דבר, רק פתחו רעב להתנסויות אחרות. בוא ניקח שבר

ונסמך בזרוענו – ברית של מתלמידים. בוא נחליט איך לעבור את הבור הפעור באלנבי, והוא
מְצוּק והוא שלולית והוא סמבטיון. בוא ניסע בלי גג, בלי ידיעת הפחד, אל שאר הרוח, אל כל
מה שצועק, שחי באמת, אל כל מה ששותת.

נכון לעכשיו כמעט הכול זהב

נכון לעכשיו כמעט הכול זהב. שתי ציפורי עדן מזמרות משני צדי ראשי, אחת על כל מצח. שני
שלדגים לקחנים מופקדים על חזי. נמייה קטנה מתעתעת בשיפולי הבטן. וכל אחת מרגליי פיל
הודי, רוצה לומר יציבות. גם כנפי הנשר נמצאות כל הזמן מאחורי גבי ומוכילות אותי מתחנת
אוטובוס זו לאחרת.

למרות חוסר הנחת המובנה, פתאום כל העיר נשים מזילות מיצים, וכל היום מבטי גברים שאלנים. כל כך פשוט וכל כך מסובך להדביק שני גופים לחתיכה אחת, ושירצו להישאר. ספינת המיאוס והחשק שטה על השדרה, והיושבים בה קוראים בברושור תיירים, ולעתים גם מקבלים תמורה למה ששילמו עליו.

ואני רוצה לנשום לאן שהוא, לספוג ולהספיג, כי הרי אני מאוהבת, עוד לא ברור במי. אבל כל פתחי האוויר סתומים עכשיו. ויש רק עוד עשרים דקות לפני שהסוכן הסמוי ימשוך בידית השסתום או במצמד של הפתאום.

אפילו שזה רע

לא פעם סקס גרוע טוב מסקס מעולה. אתם הלוא מכירים את הטקס הנפלא, שרפנו את הקירות, קרענו את הסדינים, דהרנו מכונפים אל הנצח, בהתעלות כפולה: לשכוח את עצמי ולחגוג את קיומי. קח אותי ממני, קח אותי ממני, משתלהבים זה לקראת זו ולקראת השיא. איפה זה ואיפה המפגש הכושל, מלא העליבות והבושה: זה אף פעם לא קרה לי, מצטער, אבל לא נורא, אני אומרת לך, ממילא גם לי לא בא, אולי בכל זאת, טוב אז רק בשבילך. וסוף-סוף אצבע קשה נוגעת בחולשה, סוף-סוף אפשר ממש לדעת זה את זה: הוא פוחד, האיש הזה. וגם אני.

אז כמו שזוכרים בחיבה איזה פרטנר מעולה, אבל שוכחים מי הוא היה בעצם, צירוף מקרים מוצלח, תפקוד משובח שמקצבו התאחד עם המנובר שלך; כך דווקא עם זכר הזיווג הפגום, אנחנו, המוחתמים, מתחילים, אמנם מלאי תסכול, אבל מתחילים, על כל פנים, להתקרב לנגיעה.

עוד מעט אפתח

עוד מעט אפתח את הראש וייצא משם שיר. העבודה הקשה תהיה לשוב ולסגור אותו. אני אחליק על הפס הפתוח, אבקש מרופא בחדר מיון לתפור. אני אמשח אותו בקמפור ובלבנדר ואשלם על טיפולי דיקור. שרביט קסמים אעביר עליו, אבקת פיות עם בוץ וטיט ותבן. אין כמו פלסטר טוב לרדד את רושם הפציעה. אין כמו אקמול וכוסות רוח לקרר את הבעירה. קוביות קרח עטופות במגבת ואז כבר ארגיש הרבה יותר טוב. וכולם יבואו לנשק לי נשיקות במקום הרגיש, לכתוב לי על הגבס, "אביבית, שובי במהרה אלינו, שובי וכתבי לנו". הלוא אחרי שתסגרי את הראש תפתחי במקום אחר וייצא עוד אחד.

עלה

הייתי דג סנדל מונח על החול. הכול נקלט ונבלע בי, צנח כבוד ועמום. עכשיו אני טָרֵף עלה שקוף, אוורירי, מול האור, שהכול עובר דרכו. שיעבור.

פירושים של ארוחת הבוקר

זה לא סיפור

לפעמים נדמה שבמים הגדולים שבהם אני צפה אין זמן של מחר ואתמול, רק יום של כתיבה ויום בלי כתיבה, יום עם ילדים ויום בלי, יום שבו עבדתי ויום שבו לא הצלחתי לעבוד, יום שבו הרחוב חייך אלי בלב פתוח ויום שבו נגררתי בחוסר חשק במעלה המדרגות.

בְּלִיל ניגודים מתאסף וצונח אלי, מכסה אותי עד הקרסול, ברכיים, ירכיים והלאה. אני רוצה לצאת ממנו ולפסוע – להתרחק מהיומיום הזה, לחוות דברים הרחק מכאן ומעכשיו. ובו בזמן אני אסירת תודה לשגרה הגיאוגרפית המנהלת אותי, אפילו לילדים, עריציה, שבזכותם אני יודעת מה אעשה בכל יום בשעה שמונה וחצי בערב, גם שבועיים מראש. וזה תמיד אותו הדבר בדיוק, חוץ מאשר בימים שלא.

הימים ימי רוגז פשוט: על שאני מספיקה לעצמי. על שאני מרדימה את עצמי, או להפך: מעוררת לשווא. על שרגשות עצמי שאינם נהירים לי ימשיכו להיות לא נהירים, כנראה לעדי עד. על שהכול ייתכן והכול פתוח, ועם זאת קורה רק מה שחייב לקרות.

בימים רחוקים היו לבבות מתנפצים וקורסים בגלל פתק אחד, פרח שהושאר על אדן חלון, קווצת שְׁעַר בקופסית מעוטרת. היום הייתי רוצה לקפוץ על כבל טלגרף, לדהור איתו על כל האותות שהוא נושא, להזהיר את הנמענים: אל תפתחו את המכתב הזה או ההוא. הוא נגוע, הוא ידביק גם אתכם. הוא נושא זרעים שינבטו אצלכם לעומק, כמו שגלעיני הפרי שהיינו בולעים היו משמשים כאיום נגדנו: יצמח לך עץ בבטן.

אבל עתה אין מזהיר, כי אין יודע. הבחירות שלי נעשות מתוך מודעות לאלף סיפורי קודם שלא עלו יפה, ולאלף אחרים שנכשלו מייד.

בשעה שאני בודקת אפשרויות לא מופרות, כל זה מפחיד אותי מאוד. אותי ואת פעימת עצמי. זו האחרונה ממשיכה לפעום ואין לה שיעור, גם כשחשוך וסחוף. היא שָׁם.

רגע החילופים

איך מתארים שינוי? בסרטים ברור מאוד רגע החילופים: מוזיקה נכנסת, תאורה משתנה, מצלמה נוסעת. דפדוף של כמה דפים בלוח השנה. איילים בשלג, שֵׁיט על אגם באביב, עלים נושרים בסתיו, משחקי תופסת בקיץ. ובתוך כל זה דמות אחת הולכת, משתנה לְאֵטָה בנוף.

מבחוץ זה נראה נפלא, פתוח, נושם, יפה לעין. אבל כשנמצאים בפנים, דופקים על דפנות הקופסה וקוראים: "הלו? יש שם מישהו? אפשר לבקש להנמיך את המוזיקה? או לפחות להתחיל לנגן שוב את השיר שאהבנו, שנדע איך אנחנו מרגישים."

נא לכבות מטאפורות

אני יושבת זקופה כמו רָדָאָר וקולטת עיגולים-עיגולים של שדרים מוטרדים. מועקה, כמו לפני פלישה מתקרבת. לא כולם באים מתוכי. את חלקם ליקטתי מהסביבה ולא שמתי לב שהם קשורים אלי רק חלקית, שהייתי יכולה לספוג גם אחרים שיתאימו באותה מידה. כשאני שמה לב לזה אני נרגעת, אבל רק קצת, כי בכל זאת ספגתי.

בניסיון להדוף אותם, את האדוות המעיקות שלהם, יצאתי לרחוב ועל דש חולצתי פרח. קשור בסרט, מוצמד בסיכה. אולי, חשבתי, אחזיר כך מנה אחת אפיים לשולחי השדר: הנה אני, לבי בחוץ, מה כבר תעשו לו. אבל עם כל צעד שהלכתי הידכדכתי עוד יותר. רק בחזרה הביתה נזכרתי בלחש המגן הישן.

אני מכסה ילד מדמדם ומבטיחה שתיכף ירגיש טוב יותר, וזה בערך כל מה שראוי לעשות כרגע.

על מחט המצפן

ביתי בלב העולם. ממערב לו רחוב הג'ונגל הדביק. ממזרח לו רחוב הקניות השבלוני. מצפון לו סמטת השיחים נותני הפרי הזעיר ועמק החתולים המרוצים. מדרום לו מסגרת חינוכית. גן ילדים מלא שברירים.

גם בתוך ביתי פנימה – לב העולם. לפעמים הוא במיטה או שהוא שולחן הקפה. לפעמים, כשהטמפרטורות יורדות, אני נעשית בת שבע וחצי ומשתופפת מאחורי כורסת החורף הגדולה.

משתופפת, כלומר חוסה תחת גגה, נכנסת לתוך אפשרות המסתור החסרות שלה, מוצאת בה מאורה מפני החורף. כאן לא יתפסוני. כאן שקט, כאן טוב, לא רואים. מה אני עושה? אני לא עושה כאן דבר. קר לי וכהה מאוד, ואני מסתרת עד שיחלוף. לא דובת חורף – לטאה קפואה בזמן.

*

בקיץ אני משילה הכול, העולם חם, לבן ובהיר, מחטא. נוראה החשיפה הזו. אני יוצאת החוצה לרחוב ולא יכולה להסתיר. לב העולם רחוק, והנה אני הולכת. רק לעשות סיבוב. פניי דרוכות, חיוכי מוחלט. עיניי מביטות פנימה ואני צועדת קדימה. הנה היא! היא! היא! הנה היא יצאה מהבית! מה היא לבשה? מה היא שכחה? האם היא מחייכת? האם היא ממוקדת? או שמא נשוכת נחש? האם היא שמה לב למדרך רגליה, או מצליחה להבחין גם בכותרות העצים המפעימות בעונה הזו? מה היא רוצה? יש לה מטרה? על מה היא חושבת? היא נמצאת בהווה? לאן עוד תוכל להגיע מלבדו? הנה היא, עוברת! בעינינו ראינו. אבל איפה היא שמה את רוחה כעת, האם במרחב הלבן המאוס הזה – או מתחת לכורסת החורף, במאורת הלא-עכשיו? אני שואלת ועונה לעצמי, היא ב-

*

אבל למה לפעמים אני רכה ונגיעה כמו פרי שמחכה לחבלה, מיצים יתפרצו כמו דמעות בעיניים. ולמה יש זיכרונות שמאיימים לפקוע את הקליפה בקו ארוך. כל זה לא גדול מהכיל. נושמת את הפגיעה, את ההשתוקקות, את הקרבה הפתאומית שלא תיתכן. כולם מגולמים באותו שסק עוד מיום שהנץ. לו רק אנשום את כל אלה במלואם ובלי פחד, אז יתאדו לאט.

שמות לרחובות

המרחב הופך לזמן ואני נותנת שמות לרחובות שלא מרצוני. כאן רחוב "כשרק נפגשנו" וזה רחוב "חזרנו מהים והיה פתאום אחרת". בדיוק בין שדרת "היא עבדה פה בזמנו" לסמטת "המריבה שהשתקה". לא, לא, מי רוצה לגור בעיר כזו? עיר מרגיזה ומגרדת, שקוראת לזיכרונות בלי שנרצה.

כל הזמן משתיקים אותה, את נושאת הזיכרונות המעציבים על לבושה המגוחך: אל תפריעי להתקדם. מדברים עם מכר, מציצים בכותרת עיתון בקיוסק. אבל היא מגלגלת את העיתון לגליל וקוראת דרכו: זה פה, זה פה! בדיוק הבית הזה, הפינה הזו! פה חייכו אלי, פה עשיתי שטות, פה נלחצתי נורא. ואנחנו נשברים מול קריאותיה תוך כדי הליכה נמרצת בעיר. אני לא רוצה לדעת שוב שכל זה קרה לי והצטלק. אבל בכל פעם בסמטת המריבה ההיא אני יודעת מחדש.

הזיכרונות כבר כל כך מרוחקים וקלושים. עתה הם מתנופפים כווילונות דקיקים, על חלון באותה קומה שלישית מימין.

לשחק עם הווליום

יוצאת מהבית. ערב. רוח קלה עוברת על פניי ואני מבינה פתאום – החזה מפרקס, לגימת אוויר כפולה – יש! ערב, חושך, אביב מאוחר; ואני בחוץ. יצאתי. יצאתי מעטיפות בד כפולות ספוגות טלק, מטיפות חלב, מצווחות המשחק.

בפועל אני עדיין מרגיעה שינה מבוהלת, מניחה יד על מצח, מערסלת, מקריאה סיפור ומטגנת לביבות. אבל בתוכי פניתי מכל אלה, החוצה לעולם, ומשם אל תוכי עוד יותר. חכי, אולי זה לא בריא העיסוק הזה בעצמך? אבל הלוא זה מה שהיה שם תמיד. המונו-דיאלוגים האלה. דברי, הגידי, בטאי. אחרת אין לך קיום. ספרי לעצמך, לאחרים. זו ההתחייבות הראשונה שלך.

*

וזו ההתחייבות שלכם: לשמור על תדר הרצייה והסקרנות הזה פתוח. לשחק עם הווליום כמה שיידרש, שלא לפגוע יתר על המידה בעצמכם או באחרים. להדהד אותו כל כולכם, במידה שתוכלו לשאת, או להביט מבחוץ ולחייך, גם זה בסדר. ולהבטיח לעצמכם שגם בימים שבהם ייסגר זמנית, לא תשכחו את הטובות והקשות שהוא מביא.

*

יש רגעים שבנויים שכבה על שכבה, בגבהים לא חופפים. הניסיון להרים את הבלטות אף פעם לא מעלה את כל הרצפה בבת אחת. ההיאחזות מחויבת מהחשיפה: תמיד אחזיק במרצפת אחת בזמן שאני חושפת שתיים אחרות בפניכם, ותמיד יהיו אלה שתי מרצפות שכבר ויתרתי עליהן, אבל אתם זוכים לראות אותן רק עכשיו, אחרי שחפרתי בציפורניים, בשיניים, ובכפית.

אמנם, לא בדיוק כפית. זו רק מקלדת. זה רק סיפור. ומה נפלא שנופלות עליו זוג עיניים נוספות, ומשתהות עוד רגע.

מעביר את הזמן

בפתחו של מרכז מסחרי ריק עומד שומר רוסי ובודק תיקים. בהמתנה למעלית שם אני שומעת ארֶיה. אופרה. מישהו שר. השומר. יש לו קול שבין בס לבריטון. זה הוא. הקול שלו זורם אל תוך המבנה הלבן, על הרצפה הממורקת, בין העציצים הגדולים, כמו רוח. עננים שקופים מיתמרים מתוך תיבת תהודה, מתוך חזה של מישהו, וקוראים ליופי בשמו. ממלאים אולם. איפה הוא למד את זה? ברוסיה כנראה. הקול ממתין ליד כפתור המעלית וממשיך הלאה, עוצר וממשיך. הוא רק מותח את הגרון. מעביר את הזמן. אני לא מכירה את הלחן, אני לא מכירה את האיש. הוא שר לאף אחד במשמרת הבוקר, וכל רגע שאני עומדת שם אני גנבת קטנה. הנה באה המעלית. לעמוד בפתח רגע, שלא תיסגר, שתעבור שם עוד בת קול אחת, לא שלי. לשאוף אותה, להיכנס.

פירורים של ארוחת הבוקר

תחושת הבחילה עולה בצמוד לזיכרון הזה, שעדיין מפעיל חושים ומרוקן חשיבה, עדיין בשרני בין אצבעותיי כמו קקטוס שמן שמסרב למות. והוא קשור במבטים וקשור במילים, כמו גם בידיעה שאין לבטאה, פן תגביר את הגעש בבטן. הוא מוביל בזמן אל לפני יומיים, לפני חודשיים, לפני שלוש שנים ויותר; אל רגע אופייני אחד, שאירע בצמידות לזיכרון אחר, שנקשר מאז לנעליים שנעלת, לצעיף שכרכת לצווארך, למספר טלפון שרשמת על מעטפה ישנה. כל מזכירי הזיכרונות האלה מטפטפים טיפה אחת כל פעם, יוצרים אדוות של דיו במים, ואז נעלמים שוב להתחזות כחפצי יומיום.

אני חוזרת לפרטי מציאות עכשוויים: ילדים משתובבים במים. אוזני חמור בדפים של ספר, דף אחרי דף, כי תמיד הקריאה נקטעה כמעט מיד. פירורים של ארוחת הבוקר. אני מונה ומונה אותם, אוספת לשקית קטנה שתחזיק אותי בה. אבל עדיין מתעוררת מחלום שבו יושבת לידי בת כיתה, אני זוכרת היטב את שם נעוריה, יושבת במשקפי הילדה שלה והגשר על השיניים, ומחייכת אלי. גם אהוב מן העבר נמצא שם, עגיל לאוזנו (מה פתאום?), שקוע בוויכוח פוליטי (מה פתאום?) וכבר בתוך החלום אני מבינה שהוא ערבוב של שלושה אנשים נפרדים.

בית החזה נפתח, מתרחב, ונסגר שוב. נפתח, מתרחב, נסגר, ואני איתו. חצוצרות מהדהדות בסרעפת וכלי נשיפה לרוב, חיים רועמים שם, ואז שוב נסגרות העצמות המרובות זו על גבי זו ונקשרות לאגודה. ועוד נשימה כזו, ושוב. ועוד מעט, כמו שמחכים לגל השביעי ואז קופצים.

סוכריות דבש

רגע אחד היה באוויר ניחוח של סוכריות דבש. הלכתי ושאפתי, ולא ידעתי אם זו באמת פריחה חדשה או רק משאלת הלב לנשום אותה שוב.

היה שקט מאוד באותו רגע. כל המכוניות נתנו לי זכות קדימה, ומולי ברחוב הלכו רק אנשים טובים. העצים שחו הצדה והפנסים נדלקו בזה אחר זה, כי באתי. ורק זיכרונות טובים היו. מישהו לחש באוזני בדיחה פרטית וצחקתי.

דבש הוא חומר מטשטש, מוחק חלקי אישיות, מעלה אחרים על פני השטח. תינוק בכה אצל השכנים? לא, זו מוזיקה צווחנית שאבא שלו שומע. אזעקה התחילה? לא, זה צופר מכונית של בלייני יום שישי. התרעות שווא וחיוכי סרק וניסיונות עקרים נשארו על המדרכה, ונפלו לחריצים כשאף אחד לא הסתכל. כי זה היה זמן סוכריות הדבש.

ואז זכרתי כמה זמן אני מרעיבה את עצמי בסוכריות ללא סוכר. בדיוק סיימתי אז ספר על אהבה ורציתי לצטט ממנו, וכל ציטוט היה עצוב יותר מקודמו. נכנסתי הביתה יותר דהויה מאשר יצאתי ממנו. עליתי אליו עייפה יותר, וישבתי בו המומה קצת. ובאפי עוד היה הניחוח, ובידי עדיין לא היה דבר.

לדלוק קטן

תם עוד סיבוב במכונת הכביסה הפנימית. מהנפש נושרים שיירי שריון. אני בדרך כלל מחפשת את העוגן היציב, גיליתי לחברה. וזו החזירה: "אולי תהיי בעצמך העוגן היציב?" שתקתי. לא חשבתי על זה.

ואני לא רוצה יותר לזהור בחוזקה ולמעלה. רוצה לדלוק קטן, שמחממים בו יחד ידיים או תה.

שמיכת טלאים

אין הרבה מה לעשות עכשיו. אין הרבה מה לעשות בכלל, מלבד לעבור תפר-תפר ולחזק. לעבור יום-יום ולהתחזק, ולהרגיש שאולי התקופה הזו בכל זאת תחלוף. אחר כך מגיע השלב הבא, ורק צריך להוציא את חוט המכלב ולסגור מסביב, וזה מוכן.

אין הרבה מה לעשות עכשיו מלבד לתפור. מביטה, מדברת, שרה "האוטו שלנו", מביאה כוס מים, בננה, תופרת. אין שום דבר לעשות חוץ מאשר לבחור צבעים ולהביט בדוגמאות, למיין בדים לפי סוג הסיבים ואחוז הכותנה, ולנוח. לחכות, עד שיבשיל עוד רעיון.

אין הרבה מה לעשות כרגע, ולכן עושים. אם נפסיק לרגע, יתמוטט כל המבנה, ועבדנו עליו הרבה עד עכשיו. כרגע זה מה שעושים – תופרים. צריך רק להצטייד באצבעון. לשים אצבע על המקום הנכון. לשים אצבע ולהקשיב לקול חיכוך המחט בבד: שליך-שלאק, הנה אני מסיימת עוד יום עבודה. רוחנית, נפשית, גופנית. איזה יום. מתיש או מצעיר, מרוקן או ממלא, בסוף היום מה זה כבר משנה. נכנסת, יוצאת, צועקת, שותקת, צוחקת. חמודי, אתה פשוט מקסים. חמודי, אל תעלה לי על העצבים.

אם כך, ממש אין כבר מה לעשות. ולכן ממשיכים. אנחנו בתפר המי-יודע-כמה, רגע אחרי ההחלטות הגדולות – לפנות ימינה ולקשור ולגזור, ולהתפלא שנעלמו המספריים. הם חוגגים בתוך קופסת צבעים שנוצקו לתוכה מים. מביטה פנימה כמו לתהום. גזיר גזור, הם אומרים, מתי כבר תדעי? מתי כבר תמצאי זמן לנוח, שיהיה לך כוח לחשוב? מתי תמצאי כוח לנוח, שיהיה לך זמן לרצות לחפש מקלט? עוד מעט, עוד מעט, כשאהיה גדולה. עוד מאה ימים ויום, מאה שנים ושנה, עוד מאה תכים ותך ואני כבר מתפנה.

קרקפת

ובפעם האלף אחרי בכיו של התינוק – אולי שיניים? – ודווקא אחרי הצהריים, ודווקא יש לי בדרך כלל זמן וסבלנות וכייף אחרי הצהריים – שוב לא הבנתי מה הוא רוצה מחיי הפעם. זה היה בסלון על הספה, ליד הטלפון שמעל קופסאות הדיסקים, ורכנתי לרגע עם ראשי בין ידיי כדי לחשוב מה יהיה אתי. והידיים נגעו בקרקפת, בדיוק בקו שבין השיער למצח, וראיתי פתאום בצלילות איך הייתי יכולה להפריד, להסיר, לפשוט את מסיכת הקרקפת הזו ולהיחלץ ממסלול החיים הזה, ולהיות מישהי אחרת בחיזיון צבעוני שאין לו ולא כלום עם בקיעת השיניים בגיל שבעה חודשים.

אדום סלק וסגול כרוב

מה שאני פועמת פועם בחזרה אלי. זו לא תובנה קוסמית. זו אמת יומיומית ברמה של להוריד את הפח.

סערות גדולות אין פה כרגע. רק אדווה אחרי אדווה. כדי לא לחוות ריק רגשי, מפעם לפעם הלב מפרפר בכוחות עצמו. אני כבר לא מנשימה אותו מלאכותית, אבל כל דבר יכול להרעיד אותו, מבחוף או מבפנים. הוא מפרפר מעצמו בשמחת פתאום, או ביבבה חרדה, או בטינה מכווצת, אפילו בהעוויית בכי – רק לא לתעות בחלל הריק הזה. להרגיש, להרגיש. לפתוח, לפתוח.

העיסוק בסלק אדום ובכרוב סגול ובמנגולד עצי מאושש את הלב, מחזיר אותו לשורשו. איתם אפשר לעמוד במטבח ארבע שעות ולהכין תבשילים וסלטים ומאפים. שינוח הלב הזה. והוא באמת שקע בזרועות המוחשי והיומיומי, וישן שינה עמוקה, מבריאה. תיכף יצלצל לו שוב השעון המעורר.

גם פרפור הוא סימן חיים, אמרתי לעצמי. תכאבי, זה יותר טוב מלמות. תכאבי, עד שיעבור ויתנקה, לפנות מקום.

המייל, המעיל, הניקור בגזע

הרגע הנוקב ביותר הוא זה שבו את תופסת שבכל זאת יש חציצת עור, בשר, דם ומוח בינך לבין האיש האחר. החציצה הזו היא שתי הדקות שחולפות עד שמגיע המייל החוזר: "עדיף שלא"; החציצה היא תמונה ישנה של עצמך ששלחת בדואר, כי לא ידעת מה עוד יוכל להירצות; היא השריטה שאין דרך להסתירה, ששרט בעצמו בזמן הגילוח לקראתך; היא גם אהבתו המבוזבזת, אי הבנה שהושארה כפי שהיא, ההתמסרות שהושלכה עליך כמו מעיל מרופט ביום חם.

החציצה הזו היא אָם אָם של הדימויים הפוצעים, המנקרים בגזעך לאמור: טעות. היא בסיס הפיצוי על הנוכח שהפך לנעדר. היא צעד בדרך להודאה שאין לך דבר מלבד עצמך. וגם אם מתעכבים עליה, היא תמיד מובילה לבסוף לשאלה: מה תחושי עכשיו, בעמדך ריקה, בתוך עיגול של אור, ותפקחי את עינייך?

בשביל לא להישאר בבית

על הזמנים האלה שהנפש קמה באמצע הלילה, מבוהלת, כי הבינה: לעולם לא תצליח לספר את עצמה מחדש לעצמה או לאחרים. מכאן והלאה רק תמשיך לתעות. אבל לאן, חושבת הנפש וכוססת ציפורניים, מדליקה סיגריה, בוכה קצת, כדרך הנפשות, מנסה לתפוס בשביבי חלום שברח. היה שם צל של אמון. אין חלום, אין סיפור, אין שומע. תנו לי מסר, קלף מְכֻוֹן, סדנת סוף שבוע, העבירו איתי אצבע על קו של רכבת תחתית, הדגימו לי איך, מתחננת הנפש – אבל מלוויה נרדמו כולם.

*

מפח נפש. המפח הוא נשיפת האוויר, יציאת הרוח שבנו. כמו חמת חלילים מרוקנת, עומדת הנפש באכזבתה. לא נפחה את נשמתה, רק התמעטה קצת. או מפח, כמו עצם שעבר עליו הַנְפָחָה, והוא עכשיו מפויח ופגום קצת, אבל כשיר ועמיד יותר. אולי כמו זכוכית שרוודדה ומרגישה לצערה הרבה יותר מעוצבת (-) "עכשיו אני ספל תה". – "ומה בכך", עונים לה. "אז צקי את עצמך".

*

גם כמו מי שנסעה פעם במפתיע עם חבילת עוגיות לדרום העיר, במונית, למצוא בית של מישהו שקיוותה לנחם. היא לא מצאה את הדירה. רק לפני עשרים וארבע שעות הייתה בה. כל החלונות היו שחורים. ממילא לא היה בבית. בדרך חֲזָרָה אמרה: אם כבר, ופתחה את חפיסת העוגיות. הציעה אחת גם לנהג המונית. הוא הבין את המחווה בדרכו. תודה! אמר, ונדלק. מה את אומרת, אולי נעצור פה איפשהו לשתות קפה? היא הביטה מהחלון. בחוץ היה שוק העלייה או לוינסקי, ניאון מעל פורמייקה וקרעי חסה נבולה על המדרכה. לרגע היא הייתה אסירת תודה לנהג שעזר לה להניח פואנטה על ראשו של האירוע העלוב הזה. אבל כמובן שאמרה, לא, תודה, זה בסדר.

*

זה היום הקודם והיום הבא
לפני שנגמר ואחרי שהתחיל
שם אני חגה. שם אני
לא מוצאת זמן.

*

התחושה חמה ומוכרת. לקחת מונית למקום שאליו לא הוזמנתי. שם, בנוף של הבלתי מושג, אפשר לשבת שעות.

שלם עגול

היה חצי שמתגעגע לחצי, חור על חור, מבט על תהום. שוב, כרגיל. היה ערב מוקדם ברחוב לידנו. הלכתי בערב המוקדם ודברים האפילו מולי. פתאום עלה במחשבה זכר הווייה קדום יותר, קרוע, חלקי: זה לא תמיד היה כך. פתאום עלתה שכיבה על מיטת נוער בחושך: היתה תחושה אחרת. היה שלם עגול שיודע הכול.

רק לחלוק את ההתפעלות. זו הייתה הכמיהה אז. לא תמיד זה היה כמו חצי שמתגעגע לחצי, ריקנות על תהום ממתנה למתנה. זה היה שלם עגול, והייתי שם. אלא ששכחתי.

ממולי בא מפורסם תל אביבי, שמבטי הנשים הם מטרד בשבילו. הסתרתי את סנטרי בידי, חלפתי על פניו. המחשבה חמקה. אני זוכרת שזכרתי אותה. שכיבה על מיטת נוער בחושך, פנים במאוזן, בערב המוקדם. מה היה שם. הייתי אני. שכחתי מה.

ועכשיו צריך תיקון דחוף. צריך הבהרה. כמו להיזכר. כמו פיצוץ צינור שקורים תמיד בשישי בערב או בבוקר שבת שָׁלוֹ. זה לא תמיד היה כך, מתפוצץ. צריך להזעיק מישהו. אותי.

לפעמים התעוררה

לפעמים התעוררה, ועל שפתה העליונה אגל של טעם אמת שחמק ממנה, ושוב נרדמה, ולא הצליחה לקרוא לו שִׁיחֹזֵר.